

QARABAĞ DƏRDİMİZƏ MƏLHƏM "QARABAĞ"

Təxminən iki ay öncə sosial mediada paylaşılmış bir xəbər Azərbaycan xalqına, futbol ictimaiyyətinə və dünyadakı bütün dostlarımıza olduqca kövrək, duyğulu anlar yaşadı: "Qarabağ"ın haitili futbolçusu Vild-Donald Gerye Polşaya yollanaraq ağır xəstəlikdən dünyasını dəyişən özünün qəbrini ziyarət edir, övladının məzarı üstünə "Qarabağ" da gətirdiyi formasını sarır...

Şakla baxıram: köynəyin üzərində "Qarabağ" sözü aydın sezilir, onun torpaqda uyuyan körpə vücudunda hansı təsir göstərdiyini deyə bilməmək də, Azərbaycan insanı kimi canımızın isindiyini, ruhumuzun parvazlandığını hiss edirik...

22 noyabr 2017-ci il "Qarabağ" Çempionlar Liqasının 5-ci turu qarçivəsində Bakı Olimpiya Stadionunda İngiltərənin "Çelsi" klubu ilə görüşür. Matçı 60 mindən çox azarkeş izləyir. 19-cu dəqiqədə sanki marığa yatıb fərsət gözələn baş hakim əsassız şəkildə Rəşad Sadiqova qırmızı varaqə göstərir və ağdamlıların qapısına 11 metrlik carına zərbəsi təyin edir. Əslində, futbol mütəxəssisləri də təsdiqləyər ki, kapitanın rəqib hücumçuya kobud müdaxiləsi qeydə alınsa belə, eyni vaxtda iki caza olmamalıdır: penalti verilibsə, futbolçunu meydandan kənarlaşdırmaq lüzum qalmır. Amma çifayla!.. "Urəyi soyumayan" Manuel de Souza bir qədər sonra yenə də 11 metrlik zarba nöqtəsini göstərir...

Oyuna böyük həvas və azmla başlayıb rəqibin qapısı ağzında çoxsaylı təhlükəli vəziyyətlər yaradan, hətta bir topu qapı dirayına dəyib qayıdan doğma komandamız azlıqda qaldığından, ən əsası isə ədalətsiz münasibətdən özünə gələ bilməyərək 0:4 hesabı ilə uduzur.

Azərbaycanı Avropanın ən nüfuzlu klublararası turnirində uğurla təmsil edən "Qarabağ" dekabrın 6-da İtaliyada "Roma"ya minimal fərqlə (0:1) məğlub olaraq Çempionlar Liqasında mübarizəsini dayandırdı.

Bu ona, daha doğrusu, bizə qarşı sargılanan ikili münasibətlərin gətirib çıxardığı məntiqi nəticə idi.

Məsələnin başqa heyratəmiz tərəfi isə portuqaliyalı referinin fəaliyyətinin dəyərləndirilməsidir. Yəni Manuel de Souza barədə obyektiv ölçü zərərçəkənlərin tarıma çəkilmiş əsəblərini nisbətən yumşalda, Avropa futbol elitasına inamsızlığı aradan qaldıra bilər, ikili standartların idmana sirayəti şübhələrini möhkəmlənməyə qoy-mazdı. Lakin bu dəfə də möcüzə baş vermədi: qarşılaşmanın çexiyalı hakim-inspektorunu Miroslav Tulinger fit sahibinin işini 8,4 balla – yüksək qiymətləndirdi (!).

Hədsiz sarsıldıq, səmaya yüksələn ruhumuz qanadı qırılan qış kimi yera çirpildi...

İdmanın bir siyasət olması yeni kəşf deyil – Avropanın, Latın Amerikasının mədəniyyətdə, iqtisadiyyatda, beynəlxalq siyasətdə nəzərəcarpacaq uğura imza atmayan bir çox ölkələri özlərini idmanla, konkret futbolla təqdim edə və böyük şöhrət qazana bilib. Həmin qələbələr onlara sülhsevər imicla yanaşı, çoxlu pullar da qazandırır.

Amma idmanda ikili siyasətin yürüdülməsi, haqqın nəhaqq qurban verilməsi, sovet imperiyasının əsarətindən qurtulub müstəqillik əldə etmiş kiçik ölkənin komandasına qarşı ögey münasibət son illərin ab-havasından qaynaqlanır. Bəlkə də indi rastlaşdığımızdan biza belə gəlir.

“Qarabağ” təkcə futbol klubu deyil, işğaldakı ərazilərimizin adını daşıyan və yaşadan, növbəti bizə, elə dünyaya da tez-tez xatırladığı unudulmağa qoymayan rupordur; konkret şəkildə tacavüzə uğrayan Ağdamımızın təmsilçisidir. Əsrin dördüdə biri qədər yadlar əlində qalan Qarabağ dərdimizə məlhəmdir, torpaq itkisindən doğulan kədərimizin şərikidir, acılarımıza təsəllidir. Ən başlıcası isə məlumat daşıyıcısıdır, ətrafımıza çəkilən informasiya blokadasını yaran peykdir; mütləqə ictimaiyyəti silkələyib oyadan, maraqlandıran, mürəcə qüvvələrin canına qorxu salan, yuxusunu arşa çəkən, bir sadadır, haraydır...

“ Bu illər ərzində öz sevimli futbolçularının oyununu izləyən milyonlarla sənəbi azarkeş bəs rəqibin kim olduğunu öyrənməkdən ötrü internet resurslarda “Qarabağ” yazıb axtarış aparır, xəritələrə, kartotekalara, digər xəbər bazalarına nəzər salır. O zaman Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən ilhaqa məruz qalan əraziləri – Qarabağ və bitişik rayonları barədə əsl həqiqətlər ortaya çıxır. ”

Tərəqqipərvər dünya yalnız tacavüzkarı və ona dəstək verənləri yox, Xocalı, Daşaltı, Kərkicahan faciələrinə obyektiv siyasi qiymət

verməyənləri, münafişənin həlli ilə məşğul olan beynəlxalq təsisatları – ATƏT-in Minsk qrupunu suçlayır, uzun illərdir dörd qətnaməsinin həyata keçirilməsinə cəhd göstərilməməsi BMT-ni qınayırdı.

Bax elə buna görə də “Qarabağ”ın nailiyyətləri – qısa müddətdə xəyli irəliləməsi, nüfuzlu yarışlarda yerlərə, mükafatlara layiq görülməsi, geniş kütlələrin məhəbbətinə sahib çıxması böyük qisqançlıqlar yaradır. Və həmin səbəblərdən də sevimli klubumuzun UEFA turnirlərində zəfər yürüşünü dünya futbol rəsmiləri həzm edə bilməzdi, etmədilər dəl..

Əksər beynəlxalq təşkilatların, güc mərkəzlərinin 25 ildən artıqrd ki, “münafişə” ifadəsi ilə torpaqlarımızın işğalını mübahisəli ərazi kimi qiymətləmə verərək guya yazıq ermənilərin öz müqəddəratlarını təyin etmə prinsipiindən çıxışlarını əsas götürməklə dünyada yanlış fikir formalaşdırmağa cəhd göstərmələri danılmaz həqiqətlərdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev xəritədə Ermənistan adlı dövlətin artıq mövcudluğunu və Qarabağda ikinci erməni dövlətinin qurulmasına imkan verilməyəcəyini dəfələrlə qətiyyətlə bəyan edib. Amma bədnam ermənilər və onların xarici havadarları azğın niyyətlərini reallaşdırmaq üçün dərdindən qabıqdan çıxır, bütün alçaq variantlara gedir, terrorcu qruplaşmalarla işbirliyi qurur, hətta dövlət səviyyəsində belə terrorun, tərxiatdan bəzən qətləmlərlə masa üzərinə qoyulmuş münafişənin tənzimlənməsi müqavilələrinin imzalanmasını təxirə salmışdır.

2014-cü ilin 14 iyunundan AŞ PA-da start götürən bir proses necə də yaşıl meydanlarda baş verən hadisələrə, “Qarabağ” – “Celsi” qarşılaşmasına bönzəyir: Azərbaycan nümayəndə heyəti digər deputatların da imzası ilə AŞ PA katibliyinə “Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və işğal edilmiş digər ərazilərində gərginliyin artması” adlı qətnamə layihəsi təqdim etmişdir. Qətnamə layihəsindəki “Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və digər ərazilərinin işğalı” ifadəsi rəsmi sənədlərdə ilk dəfə işlədilmişdir. Həmin səbəbdən AŞ PA-nın Siyasi Komitəsində, Büroda və sessiyada bu qətnaməyə məruzəçinin təyin edilməsi üçün kəskin mübarizə gətirdi. Mübarizənin əsas illati qətnamə layihəsinin “Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və işğal edilmiş digər ərazilərində gərginliyin artması” şəklində ədlandırılması idi. Belə ki, bu ad faktiki olaraq erməniləri və Ermənistan dövlətinin uzunmüddətli işğalçı siyasətini puç edirdi. Erməni lobbisinin çağırışına əsasən, guya Qarabağ problemi ilə məşğul olan ATƏT-in Minsk qrupu, güc mərkəzləri, bütün beynəlxalq təşkilatlar və QHT-lər, Türkiyə istisna 45 AŞ ölkəsi din amilini əsas tənəzi məruzənin qarşısını almaq üçün birləşdi. Xristian dünyasının tanınmış siyasətçiləri, dövlət məmurları, din, mədəniyyət və incəsənət xadimləri, müğənniləri, hətta idmançılar da öz din qardaşları olan ermənilərə, işğalçı dövlətə kömək üçün ayağa qalxdılar. Nəticədə ilayim davam edən mübarizədə, komitədə və büroda məruzəçinin təqdim etdiyi uğrunda çalışmaları qatib gəlməyimizə baxmayaraq AŞ PA-nın 26 yanvar 2016-cı il tarixli qış sessiyasında məruzə 4 səs fərqi ilə (66 səs lehinə, 70 səs aleyhinə, 45 səs bitərəf) qəbul edilmədi.

Bu ilqinc hadisə – demokratiyanın “fontan vurduğu” çilçirəq-

li saraylarla yaşıl örtük üzərində baş verənlər arasında aparılan paralellər acı gerçəkliklərin ortaya çıxmasına şərait yaradır. Yuxarıda qeyd etdiyim kimi, "Qarabağ" yüksəldikcə milyonlarla insan Qarabağın Azərbaycanın tarixi ayrılmaz hissəsi olduğu həqiqətlərinə vəqif olur. Beynəlxalq idman elitasının bəzi nümayəndələri isə 30 il öncə erməni lobbisinin gözqamaşdırıcı brilyantlar, digər bahalı hədiyyələrlə ələ aldıqı Mişa–Raisa cütüylündən təfəkkür və nəfscə ələ də fərqlənmişlər. Gizli deyil ki, futbolumuza qarşı sərgilənən qərəzli mövqə də erməniyə rəst mərkəzlər tərəfindən verilmiş siyasi sifariş idi – "Qarabağ"ın dayandırılması üçün məqsədli plan qurulmuşdu. Son 3 oyunda nəzərə çarpan ədalətsizliklər həmin çirkin strategiyanın tərkib hissəsi sayılmalıdır. Güclülərdən Pedro Enrike və Dino Ndlovun qırmızı vərəqə alıb iki matca buraxılmamaları, son ev oyununda Rəşad Sadiqovun meydanı qovulması və iki dəfə 11 metrlik cərimə zərbəsi deyilənlərə bariz nümunədir. Nəticədə perspektivli bir komanda haqq etdiyi yarışmadan kənarlaşdırıldı və yeni pillələr uğrunda mübarizə aparmaq şansını itirdi.

Bütün bunları təkə biz demirik – adıçkənilən sözusnasırsı İngiltərə mətbuatı baş hakim Manuel de Souzaanın rüsvayçılığında yazır, "Çelsi"yə belə köməyin lazım olmadığını bildirirdi. Özləri də fərginə varmadan çox incə mətləbə toxunub ingilis həkərlərimiz...

İdmanda minlərlə alınıb-satılan oyunlar, karyera, yaxud "şirinlik" müqabilində konkret qərar verilməsi faktları mövcuddur. Nəzərə alsaq ki rəqibimiz onsuz da güclüdü, heç-heçəylə belə növbəti mərhələyə vəsiqəni təmin edir və hakimin canfəşanlılığına ehtiyacı yoxdur, deməli, söhbətin idman kontekstindən çıxaraq siyasi axara düşməsi bir daha təsdiqlənir. Hələ o zaman ziyallığımızın və idman şərhçilərimizin vurğuladığı kimi, bu, dünyə miqyasında məşhur "Çelsi" klubunun "Qarabağ" üzərində qələbəsi yox, nifrət və kin-küdurət

dolu hakimin qərazinin nəticəsi idi. Bu siyasiləşmiş məğlubiyyət "Qarabağ" klubunun zəifliyi deyil, erməni təsirinə düşmüş bəzi avropalıların riyakartlığıdır!

Sonda bir sevindirici xəbəri "Mədəniyyət.AZ"ın oxucuları ilə bölüşmək istəyirəm: bir neçə gün öncə "Qarabağ"ın baş məşqçisi Qurban Qurbanov Azərbaycanda ilin ən yaxşı məşqçisi seçildi. Jurnalistlər arasında keçirilən ənənəvi sorğuda 74 mətbuat orqanından 79 jurnalist iştirak edib. 77 səs toplayan Q.Qurbanov 8-ci dəfə bu titula layiq görüldü.

Qurban Qurbanov 2017-ci ildə "Qarabağ"ı ardıcıl 4-cü dəfə Azərbaycan çempionluğunu, 3-cü dəfə Azərbaycan kubokunu qazandı. "Qarabağ" Azərbaycan futbolunun tarixində ilk dəfə olaraq Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinə vəsiqə aldı. "Köhlən atlar" qrup mərhələsində Madrid "Atletiko"su ilə qarşılaşmalarda 2 xal qazanıb.

...Ədəbiyyatda belə bir deyim var: kiçik xalqların böyük ədəbiyyatı olmur – fikir daha çox əsərlərin dünya miqyasına çıxması, nüfuzlu ödüllərdən, "Nobel" mükafatından kənarında qalmaq zəminində işlədilir. Bunu idmana da aid etmək olarmı?.. İstəməzdim. Əvvəla, məşqçiyə əsəb gərginliyi, ruhi sarsıntı halında dilə gətirildiyinə və ucuz təsəlliyyə bənzədiyinə görə. Belə təsəllilərə mənfi psixoloji aura aşılayır, insanın mübarizə əzmini qırır, onu qlobal proseslərdən təcrid durumunda saxlayır. Mənim xalqımsa böyük xalqlar və inkişaf yolundadır, vaxt gələcək, bütün tələyikli problemlərimiz həllini tapacaq. Azərbaycan dünyanın inkişaf etmiş ölkələriylə bir cərgədə addımlayacaq. O zaman futbola bağlı müşkülətlərimizə – əcnəbi oyunçu transferinə, qərəzli mövqelərə, ikili standartlara da son qoyulacaq. İşğaldan azad olunmuş Xankəndində keçiriləcək dünya və Avropa səviyyəli futbol çempionatlarında yığma komandamız, yaxud "Qarabağ" kubokları Azərbaycana qazandıracaq! ◀